

**Ne felejtsetd el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

László, a lovagkirály

1). László intézkedései három fő irányt követtek. Törvényeivel a magyar társadalom legsúlyosabb kérdéseit próbálta megoldani.

A király megtiltotta a kóborlást, a tolvajokkal szemben pedig **rendkívül szigorú törvényeket hozott a magántulajdon védelmében**. Aki egy tyúk értékénél többet lopott, azt felakasztották.

Kisebbségi lopását csonkítás vagy súlyos pénzbüntetés járt.

2). A másik irány az egyház erősítése volt, ebben I. Istvánt választotta példaképül.

Új püspökségeket alapított, szorgalmazta az egyházi iskolák működését.

Tevékenysége, mély vallásossága, a pápával ápoltság jó kapcsolata Istvánhoz méltó uralkodóvá tették.

Később Lászlót is szentté avatták.

3). Harmadrészt jelentős külpolitikai sikereket ért el.

Uralkodása alatt kezdődött a magyar királyság terjeszkedése, **meghódította Horvátországot**.

Könyves Kálmán uralkodása

3). Mivel László királynak nem volt fiú utóda, ezért **unokaöccse, Kálmán követte a trónon**.

Latinul tudó, írásban és olvasásban is jártas **királyunk műveltsége kivételesnek számított**.

Kálmán király folytatta elődje munkáját, de törvényeiben enyhült a szigor a tolvajokkal szemben.

Támadó hadjáratokat vezetett Halics felé, és meghódította Dalmáciát.

III. Béla uralkodása

4). A magyar királyság helyzete a 12. századvégén, **III. Béla** uralkodása alatt erősödött meg újra.

A magyar-bizánci szövetség megerősítése érdekében Béla **a bizánci udvarban nevelkedett**.

A két ország kapcsolata erősödött akkor, amikor a bizánci császár, Manuél lányával jegyezték el.

Mivel **Manuélnek nem volt fia**, és Bélának magas méltóságot juttatott, feltételezik, hogy **örökösének szánta**.

Bélát mindaddig trónörökös-ként is kezelték, amíg a császárnak fia nem született.

5). Magyarországon az új királyt bizalmatlanság fogadta, pedig neveltetése kiváló volt, remek diplomáciai érzékkel rendelkezett, és jártas volt a fegyverforgatásban is. Manuél halála után területeket foglalt el Bizánctól, jó viszonyt épített ki a pápával és francia felesége révén a párizsi udvarral is.

6). Béla jövedelmeiről fennmaradt egy részletes feljegyzés. Ennek alapján ismerjük a királyi bevételeket.

Ezek egy része a királyi birtokokról beszedett élelem és nemesfém.

7). Más részük a királyt mint az ország uralkodóját megillető jövedelmek, amelyeket pénzben fizettek.

Ilyenek voltak a különböző adók és vámok.

Bevételei felülmúlták a nyugati uralkodókét is.

Belőlük Béla bőkezűen adakozott kolostorok építésére.

Fontosnak tartotta, hogy hatalma külsőségekben is kifejeződjön.

8). A bizánci udvarban azt is tapasztalta a magyar király, milyen fontos az ország dolgainak - főképpen a birtokadományoknak – az írásba foglalása. Ezért önálló királyi hivatalt, kancelláriát szervezett az oklevelek kiadására.

Fogalmak – Évszámok

I.(Szent) László - Árpád-házi magyar király /1077-1095/.

Könyves Kálmán - magyar király 1095 – 1116 között;

Tanult királyunk volt, s ebből ered a "Könyves" név.

Halics – város Ukrajnában, a mai Kijev, Ukrajna fővárosa.

III. Béla - Árpád-házi magyar király, uralkodott 1172-1196-ig.

Anonymus – névtelen, /P. mester/ írástudó pap, aki a királyi kancellária jegyzője volt.